

Virussen en bacteriën

Vorige week was is op vakantie in Oostenrijk. Ik heb heerlijk geskied en het weer was helemaal geweldig, helemaal top, zouden de meegereisde vrienden van mijn oudste zoon zeggen. Opvallend was dat ik dit jaar helemaal niet ziek ben geweest op vakantie, zo’n hervaccinatie (zie mijn eerdere stukje over de griep) werkt dus blijkaar!

Het kan natuurlijk ook aan het weer hebben gelegen, het was namelijk helemaal geweldig weer met volop zon en een lage luchtvochtigheid. En met name de lage luchtvochtigheid is voor de overdracht van virusinfecties ongunstig, vanuit het standpunt van het virus bekenen, voor ons is het gunstig.

De meeste virusinfecties worden namelijk overgedragen doordat het virus zich nestelt in kleine vochtbolletjes die via de ademhalingslucht (of via hoesten) in de buitenlucht zweven en daarna weer ingeademd worden. Is de luchtvochtigheid hoog, dan leven die vochtbolletjes langer en dus het virus. Omgekeerd, bij warm droog weer drogen die bolletjes uit en gaat het virus dood. Uiteindelijk is dit één van de redenen waarom het griepvirus (influenza) het in de winter zo lekker doet.

Vaak word ik overigens gebeld of gemaild met de vraag: kan ik een kuurtje krijgen want ik heb de griep. Nou nee dus, want dat werkt niet, en de reden waarom dat niet werkt zal ik proberen duidelijk te maken. Een bacterie is een levend organisme en is in staat zijn eigen energie aan te maken en zichzelf te reproduceren. Voor deze bezigheden heeft hij behoefte aan voedingsstoffen en daar zijn de bacteriën min of meer in gespecialiseerd. Zij onttrekken voedingsmiddelen aan de verschillende gastheren. Een bacterie die zijn voedingsmiddelen uit de grond haalt kan dat over het algemeen niet bij de mens doen (het voedingsmechanisme is daar niet op ingesteld) en zo zijn dierlijke bacteriën vaak niet goed in staat bij de mens te overleven.

Antibiotica (penicilline is het eerst ontwikkelde antibioticum, het wordt nog steeds gebruikt) werken op de wand van de bacterie en de bacterie is daardoor niet meer in staat te voeden of te vermenigvuldigen en gaat dood.

Virussen zijn veel kleinere organismen, ze hebben voor hun energievoorziening en voor de vermenigvuldiging de energiecentrale van de gastheer nodig. Dat betekent concreet dat een virus er niet mee kan volstaan ergens door het lichaam te zweven, het moet echt in de cel kruipen omdat in de cel de energiecentrale zit. Een virusinfectie bevindt zich intracellulair. Voor de werking van antibiotica is dat een slechte zaak, want die antibiotica waren juist zo gemaakt dat ze zich niet tegen de menselijke cel richten en alleen tegen de bacterie. Zouden de antibiotica zich wel tegen de menselijke cel richten dan gaat de hele boel naar de knoppen. Daarom werkt een kuurtje dus niet.

Een virusinfectie waar ik op dit moment weer veel mee wordt geconfronteerd is de ziekte van Pfeiffer. De ziekte van Pfeiffer heet ook wel mononucleosis infectiosa of kissing disease.

De term mononucleosis infectiosa betekent letterlijk geïnfecteerde celkern en dat is precies waar het over gaat, de kern van de cel zwelt op doordat het virus de cel aanzet tot energieproductie. Kissing disease heeft te maken met de wijze van overdracht. Zoals eerder verteld heeft het virus een natte omgeving nodig om te overleven, in het geval van de ziekte van Pfeiffer gaat dat via speeksel en dus via kussen of natte glazen.

In Nederland noemen we de ziekte meestal naar de ontdekker, meneer Pfeiffer ontdekte deze in 1889.



De ziekte van Pfeiffer ontstaat door een infectie met het Epstein Barr virus (ook alweer vernoemd naar zijn verwekker) en dat virus is er weer één uit de herpes familie.

Het virus heeft een voorliefde voor een bepaalde menselijke cel, de lymfocyt. Deze cel is één van de afweercellen van het menselijk lichaam en bevindt zich met name in de plaatsen waar het menselijk afweermechanisme het belangrijkst is. Deze plekken, de lymfoïde organen, bevinden zich in de lymfeklieren en in bijvoorbeeld de amandelen. Die amandelen zijn in feite de eerste afweerstations bij een infectie via de mond en neus, het virus komt via vocht de mond binnen en gaat gelijk aan het werk in de amandelen en die zijn dus het eerst de klos. De tijd tussen de besmetting en het uitbreken van de ziekte (incubatietijd) is overigens best lang, één tot twee maanden. Er ontstaat nu een keelontsteking, meestal met koorts, want het afweersysteem werkt het beste als de li-

chaamstemperatuur een beetje wordt opgevoerd. Later gaan ook andere lymfeklieren opzwellen in bijvoorbeeld de hals en soms tot aan de liezen.

Verraderlijk is dat ook de lever en de milt mee kunnen doen, daar bevindt zich namelijk ook lymfeweefsel. De lever is belangrijk voor ontgifting van de via de bloedbaan aangevoerde stoffen en deze functie komt weleens in het gedrang als de lever ontstoken is. Als je de lever nu nog extra gaat belasten met bijvoorbeeld alcohol kan die ontsteking wel eens doorzetten, soms ontstaat dan geelzucht.

De bedoeling van het lichaam is dat dit type antistoffen levenslang aanwezig blijft en daardoor eventuele indringers gelijk weer te lijf gaat. Dat is de reden dat je de ziekte van Pfeiffer maar één keer in je leven doormaakt. In de praktijk blijkt 97% van de 30-jarigen positieve Igg antistoffen te hebben en dus de ziekte al eens te hebben doorgemaakt.

De beste behandeling is rust, er zijn geen medicijnen en er is geen andere behandeling. Als je luistert naar je eigen lichaam gaat het meestal na een week of twee à drie vanzelf weer beter. Doe je dat niet, dan kan het echter veel langer duren en bij 1-2% van de patiënten kan het zelfs meerdere maanden duren.

Omdat er nog een aantal ziektebeelden zijn die erg op de ziekte van Pfeiffer kunnen lijken (Cytomegalo virus, Txo-plasmose, Hepatitis en Hiv) is het altijd verstandig even bij de huisarts langs te gaan.

Jaco Beeker
www.drbeeker.nl
info@drbeeker.nl

Youngone’s Cocktailparty in Maart

Op vrijdag 14 maart aanstaande is het weer tijd voor de maandelijkse Youngone’s disco voor tieners van 10 tot en met 14 jaar. Dit keer wordt het een echte Cocktailparty!! De cocktails zijn natuurlijk zonder alcohol.

Om 19.30 uur gaan de deuren van jongerencentrum Allround (Rondweg 1a, Mijdrecht) open voor de echt partygangers uit De Ronde Venen. Tot 23.30 uur kunnen zij genieten van de beste top 40- en feest muziek en schuifelen met hun liefste vriendje of vriendinnetje.

Natuurlijk is er ook deze keer weer een enthousiaste groep vrijwilligers die deze disco-avond mogelijk maakt. Er wordt goed in de gaten gehouden dat de tieners niet roken of alcoholische dranken drinken. Ook worden de tieners die worden opgehaald nooit alleen naar buiten gestuurd. Zodoende wordt aan ouders gevraagd hun kind op de tegels voor de deur af te halen. Gelieve, ook bij regen, niet in de auto te blijven zitten.

Kaarten zijn in de voorverkoop verkrijgbaar op woensdag 5 maart en woensdag 12 maart, tussen 15.00 en 17.30 uur in jcAllround. De resterende kaarten zullen op de disco (14 maart vanaf half 8) aan de deur verkocht worden. Kaarten kosten 3 euro voor tieners met een discopas en 5 euro voor diegenen die er geen kunnen tonen.

Discopasje kun je ook laten maken op woensdag 5 en 12 maart tussen 15.00 uur en 17.30 uur in jcAllround. Neem wel even een paspoort of Idkaart en een pasfoto mee.

Meer (actuele) informatie over de Youngone’s disco of andere activiteiten van het tienerwerk van Stichting de Baat is te vinden op: www.stichtingdebaat.nl of www.jcallround.nl.